

Ба шурои диссертатсионии 6D.KOA-079 – и
назди Институтуи фалсафа ва сиёсатшиносии ба
номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии
илмҳои Тоҷикистон (734025, ш. Душанбе,
хитобони Рӯдакӣ 33)

ТАҚРИЗ

**ба автореферати диссертатсияи Сулаймонзода Масъуд Мумин дар
мавзӯи «Сиёсати фарҳангӣ ва хусусиятҳои он дар шароити Ҷумҳурии
Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD),
доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050200 – Сиёсатшиносӣ (6D050202 - Ниходҳо,
равандҳо ва технологияи сиёсӣ)**

Мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионии Сулаймонзода Масъуд Мумин ба яке аз масъалаҳои муҳимми давраи муосири инкишоф, яъне сиёсати фарҳангӣ ва хусусиятҳои он дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида шудааст. Масъалаи омузиш ва баррасии сиёсати фарҳангӣ дар шароити муосири инкишофи ҷомеа яке аз масъалаҳои муҳим ба шумор меравад. Зеро ҷаҳонро равандҳои гуногуну печидае фарогир аст ва ин равандҳои пуртазод бештар ба масоили фарҳангӣ таъсири амиқи худро мегузоранд. Аз ҳамин сабаб омузиш ва таҳқиқи мавзӯи мазкур барои баланд бардоштани фарҳанги сиёсии ҷомеа ва фаъолияти самаранокӣ онҳо дар равандҳои сиёсӣ дар шароити кишвари мо низ муҳим арзёбӣ мегардад.

Мазмунӣ автореферати муаллиф бозгӯи он аст, ки қисми аввали диссертатсия бештар ба омузиши асосҳои назариявӣю методологии сиёсати фарҳангӣ бахшида шудааст. Муаллиф дар ин қисми таҳқиқот моҳияти сиёсати фарҳангӣ, хусусиятҳои он, заминаҳои таърихӣ пайдоиш ва ташаккули сиёсати фарҳангиро таҳлил намудааст. Ҳамзамон дар ин қисми кори илмӣ сиёсати фарҳангӣ яке аз самтҳои афзалиятноки идоракунии давлатӣ доништа шудааст. Ҳамзамон дар қисми мазкур марҳилаҳои рушди сиёсати фарҳангӣ дар давраҳои гуногун, назари донишмандон вобаста ба масъалаи мазкур пешниҳод карда шудааст. Пешниҳодҳои муаллиф бо далелҳо асоснок карда шудааст. Ҳолати сиёсати фарҳангӣ баъди шикасти Иттиҳоди Шуравӣ дар кишварҳои демократӣ таҳлил ва натиҷагирӣ карда шудааст. Дар асоси таҳлилҳои назариявӣ, муаллиф дар кори илмӣ худ ду навъи сиёсати фарҳангии давлат: маҳдуд ва васеъро пешниҳод намудааст. Инчунин дар асоси таҳлили адабиёти илмӣ ва назари муҳаққиқон мафҳумҳои «сиёсати фарҳангӣ» ва «сиёсат дар соҳаи фарҳанг»-ро таҳлил намуда, тафовути онҳоро нишон додааст. Дар

зербоби дуҷуми боби якум – «Алоқамандии сиёсат бо фарҳанг ва хусусиятҳои муҳими он» – таъсири фарҳанг ба сиёсат ва баръакс, таъсири сиёсат ба фарҳанг нишон дода шуда, аз ҷиҳати назариявӣ бо овардани далелҳо исбот карда шудааст.

Қисми дуҷуми диссертатсияи Сулаймонзода Масъуд Мумин «Ташаккули сиёсати фарҳангӣ ва заминаҳои татбиқи амалии он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз ду зербоб иборат мебошад. Он бештар ҷанбаи амалиро дар худ инъикос менамояд. Муаллифи диссертатсия дар ин қисми кори илмӣ худ бештар вобаста ба татбиқи сиёсати фарҳангӣ ҳамчун заминаи таҳкими давлатдорӣ миллӣ диққат додааст. Инчунин дар ин қисми кор ба масъалаи ба амал баровардани ҳамкориҳои фарҳангии байналмилалӣ таваҷҷӯҳ зоҳир намуда, нақши ниҳоди махсусгардонидашудаи СММ оид ба маориф, илм ва фарҳанг (ЮНЕСКО) махсус қайд карда шудааст. Дар зербоби дуҷуми боби дуҷуми диссертатсия бошад муаллиф сиёсати фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шаклҳои татбиқи амалии он дар шароити соҳибистиклолиро ба риштаи таҳлил кашидааст. Ҳамзамон, ташаббусҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ин самтро баррасӣ намудааст.

Боби сеюми диссертатсия «Дурнамои рушди сиёсати фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити муосир» аз ду зербоб иборат мебошад. Дар зербоби якуми боби сеюми диссертатсия рушди сиёсати фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити ҷаҳонишавӣ мавриди таҳлил ва натиҷагирӣ қарор дода шудааст. Дар ин қисми диссертатсия саҳми Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат дар барқарор намудани арзишҳои миллӣ ёдовар карда шудааст. Дар зербоби дуҷуми боби сеюми диссертатсия мушкилот ва дурнамои рушди сиёсати фарҳангӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳлил карда шудааст. Дар ин қисми кори илмӣ муаллиф ба масъалаҳои таҳкими ҳувияти миллӣ, ҳифзи мероси таърихӣ, ташаккули худшиносии миллӣ ва монанди инҳо таваҷҷӯҳ намудааст.

Муаллифи диссертатсия ҳангоми баррасии мавзӯи интихобнамуда аз сарчашмаҳои гуногуни илмӣ истифода намуда, ҳулосаҳои зарурӣ вобаста ба масъалаи сиёсати фарҳангӣ пешниҳод намудааст. Муаллифи диссертатсия вобаста ба мавзӯи таҳқиқшаванда мақолаҳо нашр намуда, дар конфронсҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ маърузаҳо намудааст. Аз ин хотир ҳулоса намудан мумкин аст, ки диссертатсияи мазкур аҳмияти илмиро доро мебошад.

Дар баробари муваффақиятҳо дар рисолаи мазкур баъзе хатогиҳои техникӣ ба назар мерасанд. Аммо ҳолати зикргардида арзиши илмӣ рисоларо коҳиш намедихад ва ба мазмуну моҳияти он таъсири манфӣ намерасонад.

Дар маҷмуъ, таҳқиқоти Сулаймонзода Масъуд Мумин дар мавзуи «Сиёсати фарҳангӣ ва хусусиятҳои он дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050200 – Сиёсатшиносӣ (6D050202 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ) пешниҳод гардидааст, ба талаботи пешниҳоднамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад. Муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисос мебошад.

Муқарриз:

номзади илмҳои сиёсӣ,
омӯзгори калони кафедраи
фалсафа ва сиёсатшиносии
Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон
ба номи номи Шириншоҳ Шохтемур

Абдуев Х. Н.

Имзои н.и.с. Абдуев Х. Н. – ро тасдиқ мекунам.

Сардори шӯбаи таъминоти ҳуқуқӣ ва
кадрҳои Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон
ба номи Шириншоҳ Шохтемур

Курбонзода А.Х.

Суроғи муқарриз:

734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 146.
Тел: (992 - 37) 224 -72 - 07
Е – mail: rektoratau31@mail.ru

27-04-2026